

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 74. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789508448/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

været den bedste forståelse, når vi senere kom i nogen berøring med hinanden.

Jeg forlod altså balletten, men det dansede fremdeles indeni mig. Mit legeme krævede denne bevægelse, udøvelsen, fremstillingen af plastikens skønne former var ligesom blevet en nødvendighed for mig, så der sjældent gik nogen dag, hvori jeg ikke glædede mig ved dans og plastik, uden at andre end jeg havde nydelsen deraf. Det sang i mig, det dansede i mig, og jeg trængte til at boltre det unge, smidige legeme efter dansekunstens regler. Denne trang, denne lyst vedligeholdt sig i mange, mange år.

Ved denne tid satte Heiberg sig i spidsen for en række sommerskuespil, hvori Rosenkilde, Foersom, Phister, Carl Winsløw med flere herrer og madam Wexschall – senere fru Nielsen –, Ida Wulff, madam Liebe, jomfru Jørgensen og jeg deltog. Her opførtes for første gang Heibergs vaudeville: »De uadskillelige«, hvori jeg udførte Carolines rolle.

Et bevis på et publikums ustadighed og modesyge så man atter her; thi uagtet den overordentlige lykke og opsigt vaudevillerne gjorde, behøvede kun en omrejsende tysk skuespillerinde af anden rang at anmelde tyske forestillinger, sammensatte af stumper og stykker for at vende hele interessen bort fra de danske komedier til de tyske; og de danske forestillinger, som bestod af originale stykker og gode skuespil, udførte af teatrets bedste kræfter, blev besøgte så sparsomt, at Heibergs nye vaudeville første gang gik for halvt hus. »De uadskillelige« gjorde vel siden stor lykke, men først da den tyske dame var borte. Nielsen og Ryge var meget indtagne af samme dame og spillede med hende på tysk i hendes sammenjaskede forestillinger. Jeg erindrer, at da jeg en aften kom gående over teatret under en af hendes forestillinger, trak Nielsen – der altid havde vist mig særdeles interesse – mig hen til hende og sagde: »Mamsell Pöhlmann! Se på den lille pige – alle her finder, at hun har stor lighed med Dem.« – »Så?« udbød hun, så ned ad mig og lod ingenlunde til at føle sig smigret over ligheden.

Heiberg og de danske skuespillere havde ventet sig meget af disse sommerskuespil; da håbet nu slog fejl, gjorde især herrerne sig rebelske og sagde, at på den måde kunne de komme til at spille for intet, hvilket de ikke ville. For at stille dem tilfreds og ikke opgive foretagendet på halvvejen, tilbød Heiberg dem en bestemt

betaling for hver spilleaften, ihvad så indtægten blev. Dette hjalp – dem, men Heiberg kun for så vidt, at foretagendet fortsattes til tab for ham, hvilket han imidlertid bar med det gode humør og den ridderlighed, der var ham egen. De samme stykker, som et lunefuldt publikum dengang ikke ville se, her senere i mange år holdt sig usvækket på vor scene. Der hører lykke til alt – dengang havde han den ikke med sig.

Da jeg var i besiddelse af en lille syngestemme, blev jeg nu beordret til at melde mig hos professor Siboni, for at jeg i forening med teatrets øvrige elever kunne frekventere hans sangundervisning. Denne mand havde ord for, at ingen ung pige kunne komme i hans nærhed uden at være udsat for hans efterstræbelser. Da jeg derfor i nogen tid var gået til ham, og dette rygte kom for min moders ører, og man tilføjede, at blot det at gå til ham, var en plet på en ungs piges rygte, forbød hun mig det for fremtiden. uagtet jeg må lade ham, at jeg aldrig selv har haft mindste grund til klage i denne henseende, hvorimod hans opførsel mod en anden af eleverne vel undertiden forekom mig mistænkelig og tvetydig. Da jeg nu i nogen tid havde forsømt hans skole, sendte han en dag bud efter mig. »Jeg går med dig,« sagde min moder, og vi indfandt os da begge hos ham. Da denne store, smukke italiener, der var indkaldt for at lære os danske at synge, men som nu alt var en ældre mand, stod for os, følte jeg mig meget beklemt for, hvad der nu ville blive sagt fra hans og fra min moders side. Han spurgte nu, af hvilken grund jeg forsømte hans undervisning. Herpå svarede min moder med sin sædvanlige uforbeholdenhed rent ud – til min store forlegenhed –, at han havde ord for at efterstræbe enhver ung pige, som gik på hans skole, og at hun af den grund havde forbudt mig oftere at gå til ham. Italieneren gjorde store øjne til denne tale. Efter en lille pause sagde han på sit gebrokkne sprog: »Min gode madam! når jeg efterstræber nogen, så er det, fordi de ville efterstræbes – en ærbar og skikkelig pige som Deres datter har intet at frygte af mig.« – »Ja, ja,« svarede min moder, »man kan jo forsøge, om De holder ord.« Og han holdt ord; aldrig forureligede han mig med mindste ord eller mine, uagtet jeg ofte var ganske ene med ham, hvilket jeg især havde hørt skulle være så farligt. Og mit hele liv har jeg erfaret, at en ærbar kvinde formår at imponere de ryggesløseste mænd, og at